

04.04.2016

PL 30, 41161 TIKKAKOSKI, Puh. 0299 800, Faksi 0299 291 929

SOTILASILMAILUN TVJM -ALAN OPEROINTIHENKILÖSTÖN KELPOISUUSVAATIMUKSET

Tällä sotilasilmailumääräyksellä annetaan yleiset vaatimukset TVJM -alan operointia suorittaville ja operointia kouluttaville organisaatioille, TVJM -alan operointihenkilöstön koulutus- ja kelpoisuusjärjestelmälle sekä TVJM -alan operointia suorittavalle ja operointia kouluttavalle henkilöstölle.

Määräyksen antamisen peruste:

Ilmailulaki (864/2014) 7 § 1. mom. 6. kohta ja 114 §

Voimassaoloaika:

1.5.2016 lukien toistaiseksi

Siirtymäsäännökset:

ks. kohta 4

SISÄLLYSLUETTELO:

1	MÄÄRITELMÄT	3
2	JOHDANTO.....	5
3	TURVALLISUUSVAATIMUKSET	5
3.1	Yleiset vaatimukset.....	5
3.2	TVJM -alan operatiivista organisaatiota ja/tai koulutusorganisaatiota koskevat vaatimukset	5
3.3	TVJM -alan koulutus- ja kelpoisuusjärjestelmää koskevat vaatimukset.....	7
3.4	TVJM -alan operointihenkilöstöä koskevat vaatimukset	7
4	SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET	9
5	POIKKEUKSET	9

KUMOTTU

1 MÄÄRITELMÄT

Käyttöoperointi tarkoittaa TVJM -alan operatiivisilla järjestelmillä tehtävää taistelunjohtotoimintaa, ilmavalvonnan johtamistoimintaa sekä ilmatilannekuvan koostamista ja tunnistamista.

Operointi tarkoittaa TVJM -alan operatiivisten järjestelmien käyttö- ja parametrintoimenpiteitä, joilla on välitön vaikutus operatiivisen toiminnan toteuttamiseen, järjestelmien turvallisuuteen, suorituskyykyyn ja toimintaan. Operointi jakautuu käyttö- ja tekniseen operointiin.

Opetussuunnitelma (OPS) tarkoittaa kokonaisesta koulutukseen sisältyvistä opinnoista ja opetuksesta. Opetussuunnitelma sisältää tiedot siitä, minkälaisista opintosuorituksista ja opetuksesta opinnot koostuvat. Opetussuunnitelmassa määritetään opintojen tavoitteet, laajuudet, opetuksen sisällöt, opetusmenetelmät ja opintojen suoritustavat sekä niiden arviointi.

Pätevyys tarkoittaa työhön liittyvää ammattitaitoa (vaadittu tieto- ja taitotaso), joka on varmistettu kirjallisella kokeella ja näytöllä.

Sotilasilmaliikenteen hallinta tarkoittaa maassa ja ilma-aluksessa olevien toimintojen yhdistelmää, jota tarvitaan sotilasilma-alusten turvallisen ja tehokkaan liikkumisen varmistamiseen kaikissa lentotoiminnan vaiheissa.

Sotilasilmaliikenteen hallintapalvelu tarkoittaa sotilasilmaliikenteen hallintaa varten annettavaa palvelua.

Sotilasilmaliikenteen hallintapalvelun tarjoaja tarkoittaa organisaatiota, joka vastaa sotilasilmaliikenteen hallintapalvelun tarjoamisesta ja on valtuutettu tarjoamaan sitä.

Tekninen operointi tarkoittaa ilmapuolustuksen valvonta- ja johtamisjärjestelmien järjestelmätilannekuvan muodostamista, käytön valvontaa, optimointia ja konfigurointia, järjestelmien ja verkkojen muutoksia sekä pääsynhallintaa. Lisäksi sillä tarkoitetaan järjestel-

mien huoltoon luovuttamista ja käyttöönottotestausta, ohjaamista kunnossapitoon sekä toipumissuunnitelmien toteuttamista.

TVJM -alan koulutusorganisaatio tarkoittaa organisaatiota, joka vastaa sotilasilmaliikenteen hallintapalvelun operointihenkilöstön kouluttamisesta.

TVJM -alan operatiivinen järjestelmä tarkoittaa mitä tahansa tiedustelu-, valvonta-, johtamisjärjestelmä-, maalittamis- tai lennonvarmistusalan operatiivisessa tai siihen verrattavassa (esim. sotaharjoitus) käytössä olevaa lentoturvallisuuden kannalta kriittistä sotilasilmaliikenteen hallinnan yhteydenpito-, suunnistus-, valvonta-, tiedustelu-, johtamis-, lähestymis-, laskeutumis- tai säähavaintojärjestelmää. Tällaisina järjestelminä pidetään lennonjohtajan, taistelunjohtajan ja ilma-aluksen käyttäminen sekä lennonvalmistelussa käytettäviä tai edellä esitettyihin tietoa tuottavia maan ja merijärjestelmiä sekä näiden välisiä verkkoyhteyksiä.

TVJM -alan operatiivinen organisaatio tarkoittaa organisaatiota, joka vastaa sotilasilmaliikenteen hallintapalveluiden toteuttamisesta ja joka pääsääntöisesti harjoittaa TVJM -alan operatiivisten järjestelmien operointitoimintaa. Tällaisia ovat mm. pääjohtokeskukset ja Ilmaoperaatiokeskus.

TVJM -alan operointihenkilöstö tarkoittaa henkilöstöä, joka operoi tai kouluttaa operoimaan TVJM -alan operatiivisia järjestelmiä.

2 JOHDANTO

Tämä sotilasilmailumääräys määrittelee perusvaatimukset TVJM -alan operointia suorittaville ja kouluttaville organisaatioille, TVJM -alan operointihenkilöstön koulutus- ja kelpoisuusjärjestelmälle sekä TVJM -alan operointihenkilöstölle ja operointia kouluttavalle henkilöstölle. Tämän määräyksen vaatimuksia sovelletaan sotilasilmailun TVJM -alan operointia suorittaviin ja operointikoulutusta antaviin organisaatioihin sekä niiden operointi- ja koulutushenkilöstöön.

3 TURVALLISUUSVAATIMUKSET

3.1 Yleiset vaatimukset

Sotilasilmaliikenteen hallintapalvelun tarjoajan yhteiseen turvallisuusvastuuseen kuuluu varmistaa, että sotilasilmaliikenteen hallintapalvelun tarjoajan henkilöstö, joka vastaa sotilasilmaliikennepalvelun tarjontaan kuuluvista tai sitä tukevista sotilasilmaliikenteen turvallisuuteen liittyvistä tehtävistä, on pätevä suorittamaan näitä tehtäviä.

3.2 TVJM -alan operatiivista organisaatiota ja/tai koulutusorganisaatiota koskevat vaatimukset

TVJM -alan operatiivisen organisaation ja/tai koulutusorganisaation on

- a) varmistettava, että TVJM -alan operointihenkilöstöllä on tunnistettu osaaminen ja pätevyys heille määrättyihin tehtäviin
- b) varmistettava, ettei TVJM -alan operointihenkilöstöön kuuluva suorita hänelle määrättyjä operatiivisten järjestelmien turvallisuuteen liittyviä tehtäviä silloin, kun operatiivinen organisaatio tietää tai epäilee, että henkilö on

fyysisen tai henkisen tilansa vuoksi kykenemätön hoitamaan näitä tehtäviä

c) varmistettava, että TVJM -alan operointihenkilöstö

- on saanut ja pitää yllä riittävät tiedot niistä sotilasilmaliikenteen hallintapalveluista, joille tukea annetaan, sekä työnsä todellisista ja mahdollisista vaikutuksista palvelun turvallisuuteen
- on saanut ja ylläpitää riittäviä tietoja työskentelyrajoituksista, joita sovelletaan turvallisuuteen liittyvissä tehtävissä
- on saanut käyttöönsä kaikki viimeisimmät alaa koskevat voimassa olevat määräykset ja ohjeistukset siltä osin kuin ne koskevat heitä

d) ilmoitettava sotilasilmailuviranomaiselle poikkeamista, jotka vaarantavat tai vaarantaisivat, jos niihin ei puututtaisi, ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai kenen tahansa muun henkilön tai sotilasilmailun turvallisuuden

e) varmistettava, että käytössä ovat asianmukaiset menetelmät sen varmistamiseksi, että TVJM -alan operatiivisten järjestelmien turvallisuuteen liittyviin tehtäviin nimitettävät henkilöt täyttävät tämän määräyksen vaatimukset siltä osin kuin ne koskevat heitä

f) varmistettava, että TVJM -alan operointihenkilöstön kelpoisuudesta ja pätevyydestä on olemassa todisteet, jotka vaadittaessa esitetään sotilasilmailuviranomaiselle.

3.3 TVJM -alan koulutus- ja kelpoisuusjärjestelmää koskevat vaatimukset

TVJM -alan operatiivisella organisaatiolla ja koulutusorganisaatiolla on oltava sotilasilmailuviranomaisen hyväksymä koulutus- ja kelpoisuusjärjestelmä, jossa on erityisesti huomioitava

- a) TVJM -alan operointihenkilöstön kelpoisuutta koskevat ohjelmat ja periaatteet
- b) riittävän pätevän henkilöstön saatavuus TVJM -alan operatiivisten järjestelmien turvallisuuteen liittyviin tehtäviin
- c) TVJM -alan operointihenkilöstön pätevyys, erikoistuminen ja viimeaikainen kokemus
- d) TVJM -alan operointihenkilöstön opetusperiaatteet ja -suunnitelmat
- e) TVJM -alan operatiivisen organisaation järjestelyt, joilla voidaan valvoa kolmatta osapuolta yksittäistä työntekijää tai sellaista TVJM -alan operointihenkilöstöä, joka ei täytä kelpoisuusvaatimuksia.

TVJM -alan operatiivisen organisaation ja koulutusorganisaation on dokumentoitava ja pyydettäessä esitettävä sotilasilmailuviranomaiselle todisteet TVJM -alan operointihenkilöstön pätevyydestä, erikoistumisesta ja viimeaikaisesta kokemuksesta sekä koulutuskirjanpidosta.

3.4 TVJM -alan operointihenkilöstöä koskevat vaatimukset

TVJM -alan operatiivisten järjestelmien turvallisuuteen liittyvissä tehtävissä toimivien henkilöiden on

- a) noudatettava TVJM -alan operatiivisen ja/tai koulutusorganisaation kelpoisuusjärjestelmän mukaisia vaatimuksia jatkuvan ja ajan tasalla olevan pätevyyden varmistamiseksi
- b) saatava riittävät tiedot
- niistä sotilasilmaliikenteen hallintapalveluista, joiden tuke-
miseksi operatiivisia palveluja tuotetaan, sekä työnsä todel-
lisista ja mahdollisista vaikutuksista palvelujen turvallisuu-
teen
 - työskentelyrajoituksista, joita sovelletaan TVJM -alan ope-
ratiivisten järjestelmien turvallisuuteen liittyvissä tehtävissä
- c) pidättäydyttävä suorittamasta turvallisuuteen liittyviä tehtäviä, jos he tie-
tävät tai epäilevät olevansa fyysisen tai henkisen tilansa vuoksi kykene-
mättömiä hoitamaan näitä tehtäviä
- d) ilmoitettava sotilasilmaliikenteen viranomaiselle poikkeamista, jotka vaarantavat
tai vaarantaisivat, jos niihin ei puututtaisi, sotilasilma-aluksen, siinä olevi-
en henkilöiden tai kenen tahansa muun henkilön tai sotilasilmaliikenteen turval-
lisuuden
- e) ilmoitettava muista poikkeamista siten kuin TVJM -alan operatiivisen or-
ganisaation ja/tai koulutusorganisaation sisäisen ilmoittamisjärjestelmän
ohjeistus velvoittaa
- f) noudatettava niitä määräyksiä ja lisäehtoja, joita viranomainen on asetta-
nut.

TVJM -alan operatiivisten järjestelmien turvallisuuteen liittyvissä tehtävissä toimivien henkilöiden on ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin, jos edellä olevien kohtien vaatimuk-
sia ei noudateta.

4 SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

Tämän sotilasilmailumääräyksen kohta 3.3 tulee voimaan 1.6.2017.

5 POIKKEUKSET

Sotilasilmailun viranomaisyksikkö voi perustellusta hakemuksesta myöntää toiminnan erityispiirteiden vuoksi poikkeuksia tästä määräyksestä.

Tätä määräystä ei sovelleta sellaisenaan valmiuslaisesta (1552/2011) tarkoitettujen poikkeusolojen aikana.

Yksikön päällikkö
Insinöörieverstiluutnantti

Kimmo Nortaja

Lentotoimintapäällikkö
Everstiluutnantti

Markku Suomela